

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Henrici Canisi[i] Noviomagi, Belgæ, Jn Academia
Ingolstadiensi SS. Canonum Profess. Ordinarii & Primarii,
Opera Quæ De Ivre Canonico Reliqvit**

Canisius, Heinrich

Coloniae Agrippinae, 1662

In Cap. Etsi Christus 26.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62169](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62169)

rum quod postulasset, stultè id intellexit, eodem scilicet iuramento contineri etiam amputationem capitis Joannis Baptistæ, c. Cum iuramento 4. inf. De homic. Exstat historia Matth. c. 14.

3 Atque hæc ad eò obtinent, etiam si iuramentum antea licitum ex postfacto incidat in illicitum: veluti si quis deponenti apud se gladium iuratus promiserit, se restitutum ei, ubi petierit, deinde is postea furore corripitur; rem utique illicitam depositarius fecerit, furioso gladi-

um restituendo, can. Ne quis xxii. quasi. 2. facit text. in l. Bona fides D. Depositi. Idem est, si quis iurasset, se non bibiturum vinum, isque postea periclitaretur de vita, nisi vinum biberet; quia & hoc casu iuramentum antea licitum redditur illicitum, & consequenter eò pertrahendum non est iuramentum, cum nec tempore iuramenti præstiti de eo cogitatum verisimiliter fuerit, de quo latius Felinus in c. Si verò 8. sup. eod.

In Cap. Ecce Christus 26.

SUMMARI A.

1. Iuramenti præstatio est licita.
2. Iuramentum cur dicatur esse à malo.
3. Verba, Nolite iurare, qualiter accipienda.
4. Iuramenti comites, veritas, iudicium & iustitia.

Hæc Decretalis directa est ad Abbatem & Capitulum Castellionense, quæ eximicrur ipsi scrupulus, quo perplexi tenebantur Monachi, ne iurarent; fortè moti doctrinâ Christi, Matth. 5. circa fin. cuius verba hæc sunt, Dico vobis, non iurare omnino: & Jacobi 4. Ante omnia, fratres mei, nolite iurare.

1 Ideoque S. Pont. multa de iuramento præmittit, tollendi scrupuli causa, videlicet præstationem iuramenti esse licitam, non obstantibus verbis Christi, Sit sermo vester Est est, Non non. Quod hic in progressu textus nostri rationibus & exemplis sacræ Scripturæ comprobatur: & addit, verum quidem esse, affirmationem vel negationem nudam sufficere, sed ideo deveniri ad iuramentum, quòd illud à malo sit. * Indicans his verbis, iuramentum provenire à malo, hoc est, propter inedulitatem nostram, quæ in se malà est, non culpa, id est, peccatum. Quod enim simpliciter affirmanti vel neganti non creditur, sed potius iuranti, id provenit ex natura incredulitatis nostræ, propter quam exigimus iuramentum. Confirmat quoque textus in can. In malum 6. xxii. quasi. 1.

3 Quare S. Pont. ita interpretatur verba Christi, Nolite iurare, ut removeat iuramentum per creaturam, non si per Deum iuretur; idque ne veneratio, quæ soli Deo debetur, temerè applicetur creaturæ, can. Considera d. q. 1. Interim tamen non negat valere iuramentum, si per creaturam fiat, dummodò respectu creatoris sui, cuius vis & po-

testas in creatura elucet, de quo & D. Thomas 2. 2. q. 89. art. 6. Illud verò Jacobi Apostoli, Ante omnia, fratres mei, nolite iurare, hunc sensum habet, ne quis facile propensus sit ad iurandum; quippe ex eo facile periurium consequitur, ut interpretatur text. hic & in can. Non est contra d. q. 1.

Solus enim necessitatis vel utilitatis causâ iuramentum præstandum est, dummodò hos tres comites habeat, scilicet veritatem, iudicium, & iustitiam, text. hic & in can. Animadvertendum xxii. q. 2. juncto can. Ita ergo cum can. seg. d. q. 1. Per veritatem intellige, ut verum sit, quòd quis iurat: per iudicium, ut id discreto & deliberato animo fiat: per iustitiam, ut iustum sive licitum sit, quòd iuratur. Quæ quamvis in omni iuramento necessario requirantur, ut licitum & inculpatum sit iuramentum, non tamen ita, quin sine his omnibus constare possit iuramentum: exceptâ re illicitâ, cuius iuramentum ipso iure non valet, c. Non est obligatorium De R. I. in 6. Etenim iuramentum sine veritate subsistit in hoc, quòd pœnâ periurii coerceri possit; sicut & temerarium & indiseretum iuramentum, c. Quomodo circa fin. sup. eod. Sed duo hæc iuramenta inculcata non sunt. Unde quòd dicitur, iuramentum requirete tres comites, id de iuramento licito, & quòd omni vitio caret, accipi debet, non de quovis alio iuramento.

Jam textum nostrum prosequendo, multis hic exemplis sacræ Scripturæ iuramenta esse licita comprobatur, quæ per se patent. Unde ex prædictis concludit tandem S. Pont. Monachos licitè in causa sui Monasterii iuratos deponere posse. Utitur verò verbo, indulgemus, non quia dispenset cum illis, ut turò iurare possint, sed habita ratione perfectionis, qua conscientia eos revocabat à præstatione iuramenti, ut sic, exempto omni scrupulo, securi iurent.

In Cap.